

N°. 2.

Pirmdeenä 8. (20.) Janwar

1868.

Rahditajs.

Gelcksemmes sinnaas. No Wehterburgas: Biletu islohjeschana. No Nehwales: Jauna basniija.

Ahrsemmes sinnaas. No Wahzsemmes: Pahr wehstneecem un meera-derribu ar Franziju. Ehtreiteet hu jaunee likkuut. No Bruhschu semmes: Pahr badou. No Bremenec Pahr lauschu aiseeschana us fweeschumu. No Stalias: Pahr Wahzsemmes wehstneecu; pahwests pahrmahza Mohnneelus un pseedohd grehtus cardinalim Andrea; Garibaldi. No Franzijas: Franzuschu leeliba. No Dahnu semmes: Dahni ilgojahs pehz Schleswigas. No Turku walstes: Pahr nemeru. No Japanas: Pahr Laikuna ofazzischanohs. — Zittas jaunas sinnaas no Ribgas un no Kursemmes. — Jaunalahs un telegrafa sinnaas. — Regantais Neptawa. Kreewu meera-teefneests. Smeeklu stahhtinsch. Anceles sinnaas. Sludewaschanaas.

Gelcksemmes sinnaas.

No Wehterburgas. Utra Janwari te tiffa isdarrita ta 1mas leeneschanaas islohjeschana 5 procentu usdeiwu biletu un tee leelakee winnesti irr krituschchi ta:

200,000 rub. us ser. Nr.	166	Nr. 41
75,000 " " " "	19,751	" 18
40,000 " " " "	5,104	" 1
25,000 " " " "	4,060	" 15

3 winnesti pa 10,000 rub., us katra, prohti, ser. 17,243 Nr. 47, ser. 5364 Nr. 49, ser. 17,825 Nr. 49.

5 winnesti pa 8000 rub., pr., ser 6458 Nr. 46, ser. 9283 Nr. 39, ser. 8851 Nr. 50, ser. 9917 Nr. 47, ser. 15,003 Nr. 23.

8 winnesti pa 5000 rub., pr., ser. 2126 Nr. 45, ser. 13391 Nr. 49, ser. 5383 Nr. 42, ser. 12,676 Nr. 10, ser. 19,346 Nr. 18, ser. 9928 Nr. 19, ser. 3914 Nr. 33, ser. 3602 Nr. 12. (Mabfoscha Nri usrahdisim tohs zittus winnestus arri, jo scho-reij tee wehl nebij schurpu sinnoti.)

No Nehwales, 18ta Dezemberi p. g. raksta ta: Wakkar tiffa te ta jaunusbuhweta Jahna bas-

niza eefwehtita. Grunde winnai likta 8ta Septem-beri 1862 un taggad pehz 5 gaddeem ta pabeigta. Buhweschana malka 80,000 rubtus, preefsch ko 20,000 rubtli no basnizas lahdes tiffa nemti. Altara ribti, kas jauni, ka arri kanzeles puschfoschana pa dalkai fanahza no draudsjes beedreem un arri no daschahm kungu familjahm. Basniija irr sehdekti preefsch 1800 zilweceem un pawiffam tur rubmes preefsch 3000 zilweceem.

Ahrsemmes sinnaas.

No Wahzsemmes. No Berlimes raksta, ka Franzuschi ar Bruhscheem grihbobt labba meera un faderribä dshwoht, ka to zaur saweem subhtiteem esfoht norunnajuschchi. Tadeht jau neween grahfs Bizmarks, bet arri kehniusch Wilhelms pats Franzuschu subhtitam effobt fazzijuschchi, ka winni labpraht wehletohs, ka katris nefatizzibas eemeslis winnu starpä pasustu. Bruhschu subhtits wehstneeks Goltz atkal Parihse no fawas puffes darrijis, ko warrebams, lai wifs greestohs us labbu un abbi waldineeki tadeht no firds wehlotees, ka pilnigs meers buhtu Franzijai ar Wahzsemmi. Kad nu jau til taht tilfuschchi, tad Franzuschu keisers grihb Bruhschu kehniinu luhgt, lai tas Kreewu waldischannu pahrrunnatu, ka ta nekristu Turkeem wirsa, ko gan drihl warroht dohmabt, kad redsoht, kahdu prahtu Kreewu semmes waldischana taggad turroht us Turku semmes waldischannu. Bet to wehl nesinn, kahdu malku Franzuschu keisers Bruhschu kehniinam par to labbu darrischannu apsohljijis. — Waldineeki apdohmajahs, ka tahda nedrohscha buhschana, fur arween til daudj farra-wibri jaturra gattawi, neso nederroht un ka tas til effobt us farru brunnohs

meers. Ihpafchi Franzju schahds meers dikti spaidoht, kà to wiffi sinnoht; wianu awifes gan ar leelu warru leelotees, bet tas wiff blehmas ween effoht. — Warr gan buht, ka Franzuschi ar Pruhfcheem tahdu meera-derribu zehlfufchi, bet zil ilgi tab tahda gan lai warr pastahweht? Woi Franzuschi warr ilgi meera palikt? Ras nu to dohs!

Chstreichescheem tee jaunee walsts liffumi pafluddinati, bet laudis nemas ne-effoht pahre teem tà preezajufchees, kà gan buhtu wajadsejis; ta waina effoht ta, ka laudis to jau fenu peenahfufchi, ka no wiffulabbakeem liffumeem un eetaifichanahm ne-effoht nekahds labbums, ja arri ne-effoht pee rohlas tahdi wihri walstsrahte, kas tohs liffumus tà isrikfo, un eewedd, ka tee walstei par labbu warr isdohtees. Schoreis gan warroht zerreht, ka labbaki buhfoht, jo par walsts eeffchigu buhfschanu ministeri effoht eezehlfufchi to lihdschinnigu Brünnes birgermeisteri Gistra, fo par lohti gudru un teizamu wihru pasihst. Brünnes pilssehtneeki ar to atwadidamees tam par gohdu leelu meelastu un balli istaifijufchi un tas ween jau israhda, ka no fcha wihra Chstreicheschi warr dauds labba zerreht.

No Pruhfchu semmes raksta, ka walsts rihta puffe laudihm effoht usgahjis leels bads un badda-sehrga tàpat kà teem nelainigeem Pianem. Sinnams, ka Pruhfchu waldischana us wiffadu wihst gahda, to nelaini remdeht. Ta wiffur tahdus frohna darbus, kam gaddeem wehl laika, liffufe tuhlin strahdaht, lai laudihm buhtu pelna. Tad wehl pa wiffu walsti laudis fadewufchees daschadàs beedribàs, kas gahda mihlestibas dahwanas salaffiht kohpà un ar tahm baddu zeetejeem winnu gruhtu nelaini remdeht. — Bet wehlfakas sinas, kas no turrenes us Berlini gahjufchas stahstohht, ka tahda apgahdashana nelo newarroht palihdseht, jo preekfeh darba tee zilmefti no badda effoht jau pahre dauds nomehrdetti, ka tee strahdaht nespehjoht un ta peesuhfita nauda winneem nelo nederroht tadeht, ka tur ne-effoht nekur pahrtiffas prezzes par naudu dabujamas. Tadeht effoht labbat teem suhtihst pahrtiffu, kà miltus, firans, spekti un filtu apgehrbu. Klaijà laukà strahdaht jau tas breefmigs aufstums nepalaujoht un bes ta spehfs zaur baddu zilweleem effoht isnihjis. — Tàpat par baddu fuhdsjabs Amerikas Neegeri, kam brijmpalaifteem nekahdu tihrumu naw un kam lungi taggad itt neta nedohd. Itt ihpafchi tur tas bads usnahjis zaur to pohstu, fo kas neschehligs brachtu karsch tur pastrahdajis un tas pohsts teem daschu gaddu buhs peeminams, kamehr atkal wiff nahfs peederrigà sinnamà kahrtà. — Nemeers pohsta!

No Bremenes. Lai gan laudis fenu jau peenahfufchi, ka maife nekur naw bes garrosas, un ka flinkam wiffur pohsts useet; lai gan arr dauds tuhlfstoschi, kas sawu tehru semmi apfnahdedami, fwe-fchumà laimi mehledami, pohstu un nelaini ween panahfufchi, — tomehr wehl ifgaddòs dauds tandis

reiso prohjam us Ameriku, tur us dshwi nomeftees. Nupat pagahjufchà gaddà ween tiffat no Bremenes ohstas 75,000 tahdi reisneeki us Ameriku un Australiju aisbraufufchi, — un tas effoht ohtreis til dauds, ne kà tais 5 pehdejos gaddòs. Sinnams, ka tahdi, kam papilnam naudas lihds, ir tur warr labbi dshwoht, — bet kas tad tahdeem fait tepat tehru semme? Rabbageem rohfpelneem un ammatneekem daudsreis tà notekotees, ka teem flaidri wehrgu deenestà japadohdahs, lai jel kà warretu sawu dshwibu wilkt.

No Italijas. Wiffas tabs Wahzjemmes walstes, kas fadewufchahs kohpà weenà Wahz-seemeta walstu beedribà, taggad pa wiffahm kohpà til weenu paschu suhtitu weetneeku zittu semmju galwas pilssehtàs nosuhfa, kur tal agral katrai sawu ihpafchu wajadseja suhtihst. Zil tas nu winnahm isnahf weeglaki! Pruhfchu waldischana kà tai galwineezei, peekriht to suhtito jeb wehstneeku stellet un ta to arri darra. Tà nupat schinnis deenàs Pruhfchu suhtihst wehstneeks Usedom funks Florenzè, Italijas kehniam peeteizees par Wahzjemmes seemeta beedribas suhtito un kehniaw luhdis, lai winnu tàpat lahprahfigi peenemmoht, kà zittas leelwaldischanas Giropà to jau effoht darrijufchas, kad pee tahm schahdi wehstneeki aisuhtiti un lai us wiffu to beedribu tahdu labbu prahtu turroht, kà lihds schim turrejis us Pruhfchu walsti ween. Kehniaw Wil-tors Emanuels atbildejis, ka winfch ar preeku darrihchoht pehz schahdas wehleschanahs un t. pr.

Pahwests pawiffam us sawadu wihst eefahjis sawu warru un spehtu saweem Rohmeescheem parahdiht. Kardinalis Patrizis islaidis pasluddinashanu un schinni rakstà pahwests schehlojahs pahre to famaitafcham, kam Rohmeeschi padewufchees un usrahda trihs leelas wainas jeb apgrehzbis, kas pee teem nomannamas, prohiti: tee weenadi ween Deewu saimojoht, neswehtijoht swehtas deenas un basnijàs neisturrotees peeklahjigi, jeb tà kà peenahfahs. Lai nu schahs kaites warretu dheedinaht, tad pahwests lizzis spehka zelt atkal wezzu wezzohs strahpes liffumus, fo zittureis pahwests Leo XII. islaidis. Effoht tadeht gruhts fohds uslikts teem, kas Deewa saimofchanas isrunna un teem, kas fwehtdeenas neswehti, kur ihpafchi tee daschadu ammatu meisteri teek aisenemti un beidsjoht teem, kas basnijà isturrahs nepeeklahjigi. Tè tas fohds pawiffam aisenemte fewischkas, kas ar ihfahm un izgrestahm kleitehm basnijà nahf, jo schahds apgehrbs tahm pawiffam aiseleegts. Tahm nu teek pawehlehts arri schleijeri pahre galwu wilkt, kad basnijà nahf, bet lai wis neturroht par jaunu gresnumu to schleijeri, ar fo to masu mohdes zeppuriti apsedsoht, bet par peeklahjigu galwas apfeggu.

Wehl no Italijas. Is Rohmas raksta, ka kardinalis Andrea padewees pahwesta prahtam, atfinnis wiffas sawas prettidarrichanas par geffigahm

un lubdsees, lai pahwests wiinna pahrgalwibu peedohdohbt un sawa schelastiba atkal usnemmoht. Winafch sohljis nosubgt arri wiffus zittus tohs zilwefus, fo winafch ar saweem raksteem un darbeem buhtu apfainajis un ta wehl apsohljis wiffu darriht, kas tif wiinna gohdam un augstai labrtai nebuhtu pretti. Tomehr wiinna eenaidneeki pahwestam eerunnajufchi, fa nebuhtu labbi, wiinnu wehl sawa biskapa ammatâ atstahbt, jo us tahdu wihsli winafch warretu pehzaf wehl augstakâ gohdâ labrt, — fur taf tahds pafaulneefs ne-effoht zeenigs tift. Pahwests pahrt fo fabihjees, biskapa ammatu us weetu wiinnam atahnmis, tif kardinakâ gohdu ween atstahjis, ta fa nu Andrea no kardinal = biskapa no krittis par kardinal = preesteri. Kardinalim wehl arween effoht wafks pee durwim un pahwests to wehl nelaischoht sawa preefchâ.

No wezza Garibaldâ tif ta sinna, fa winafch wehl dshwo un fa winafch saweem palihgeem, kas pee Mentanas ar pahwestneefem sahwas, rakstijis ta: „Kahda dahma man rakstijuse schohs wahrdus: Us warrefchana noteef arri zaur pazeefchanohs; zerreju, fa Staleefchi nahfeschâ pawaffarâ fcho pateefibu gan peeminnehs.“ No ta redsams, fa winafch sawu nodohmu wehl nemas naw atmiettis. Paschi Staleefchi us to arween ir gattawi. — Rahdabs, fa schoreis ministeru presidente Menabrea few pastahwigalus beedrus fadabbujis, jo tee fungi wiffi strahdajohbt sawu peenahlamu darbu tikfufchi. Bet fa nu us preefchu paliks ar pahwestu, pahrt fo Staleefchi fchim brikfcham mas fo runna un leelabs, itt fa gribbetu apdohmabt, fa nu us preefchu to leetu eefahbt. Franzufchi no Tschiwitta = Bekkias wehl naw aishgahjufchi un — ihsti wehl us to nedohma. — Stahsta arr, fa Franzufchi zittu derrefchânu effoht taifjufchi ar Italiu, tabs Septembera norunnas weeta un tiffo Italia to peenemfchoht, tad Franzufchi tublin eefchoht no Italias probjam. — Tad wehl Franzufchu sinnas pahrt Italiu stahsta ta, fa Italiu effoht glufchi meeriga un tohs trafikus, kas wehl dumpja eeraddumus newarroht aismirft, zitti usflattoht par wehja pilneem zilwefeem ween. Kas nu to tizzehs!

No Franzijas. Franzufchi sawas awisës spreesch, fa schis jaunais gads ar labbas zerribas fihmehm ween effoht eefahjees. Meers effoht wiffâ Giropâ, ta, fa walbineefem schinni leeta nekahdas raises neeffoht; un par to warroht pateiltees tantu un walbineefu apdohmibai un gudribai, kas meerigi sawa starpâ islihdstnajoktees. Tas 1867tais gads us to ihsti derrigs par mahzibas gaddu. Tas dumpja gars Spanija, Englande un Italia gan effoht darbojees, bet kauschu weffels prahts to uswarreis un sawaldjis. Tad nu eefahbt flaweht un teift, fo wiffu Franzija labbu un teizamu isdarrijuse un par to wiffu ta leelu pateizibu pelnijuse. Leelu gohdu un flawu Franzija jau effoht ispelnijuse zaur to leelu

skunstes un wiffadu pafaulnes mantu israhdfchânu, un zaur to, fa pahwesta waldfchânu isglahbuse no dumpineefu warras un negantibas, ar fo neween pahwestam, bet ir Italiat leelu labbu pastahdajuse. Tad wehl Franzija bes kahdas ischirfchânas wiffas Giropas walstes, masas un leelas, aizinajuse kohpâ us konferenzi, ar to deesgan flaidri peerahdidama, fa wiinna gribbohbt wiffu labbu darriht un meeru pafargahbt. — Lai nu gan Franzija isteizabs tahda spehjeenze buht, kas zittur dumpi un dumpineefus sawalda, ta pafchâ sawa semmê nespehj un nespehj meeru fatureht kohpâ. Taggad atkal raksta, fa dumpineefu gars arween eijohbt wairumâ un tee tihfojohbt keisera waldfchânu apgahst un eezelt brikfwaldfchânu (republiku), kas teem tif weegli wis newarr isdohstees. Effoht drikketi raksti atrasti peefisti fchur un fur sinnamas weetas, fur kaudis flubbinoht us dumpi prett waldfchânu un lai zihthas, fa warretu tift pee republikas.

No Dahnu semmes. Dahni raksta, fa politika jeb walsts buhschana pee wiinneem effoht tif fluffa un rahma, fa mehdschot buht, kad leela wehtra pahrgahjuse, jeb kad atkal kahda wehtra taifabs usnahkt. Ta taggad effoht tihri fluffu paliffuse ta leeta, us fo Dahnu nahlama labllahfchana un pastahwiba dibbinajoktees, prohti, ta Praghgas meera derrefchânâ norunnata Seemeka = Schleswigas saweefnoschana ar Dahnu walsti. Gan nu wiinnu wehstneefs Kwade tamdeht us Berlini effoht aiffustihfts pahrt to buhschânu ar Prufschu waldfchânu norunnahbt, bet rahdotees ta, fa Prufschu to turroht tif ta par garru laiku, un to galwofchânu, fo Prufschu praffoht to Wahzeefchu deht, kas arri Seemeka = Schleswigâ dshwo, to nemas newarroht teem apfohlit. Jo kad ar tahdahm leetahm eelaischotees, tad jau nekad newarrefchoht gallâ tift. (Ta galwofchana, fo Prufschu pagehr to Wahzeefchu deht, irr ta, fa lai Dahni Wahzeefchus nespeesch ta, fa agral darrijufchi, pee Dahnu wallodas un Dahnu eeraddumeem.)

No Turku walstes. Greeku sinnas stahsta, fa Kandijas jeb Kretas fallâ wehl tapat eijohbt fa pa wezzam. Kristitee ar Turkeem wehl nefa neeffoht faderrefjufchees un reisu reisahm tee wehl islawjotees. Behdejôs diwôs flaktinôs Turkeem katru reis wairal fa 200 krittufchi, neween saldati, bet labba teefa offizeeru arr. Turki gribbohbt falihgt, bet arween ta, fa kristiteem nekahds labbums un Turkeem, kurru tif ta peekta dalla effoht Kandija, teem arween ta leelaka warra un brikhwiba paleefoht. Turki jau taggad ne fa labbati neisrahdotees, ne fa agral, jo tee wehl arween effoht fa swehri prett nespehziigeem kristiteem eedshwotajeem; tapat atkal newenn Turku saldati effoht islawrijufchi un nopohstijufchi trihs kristitu kauschu basnijas. Bes tam wehl Turku generalis Sarchos Pascha effoht aishstahjees zekâ kristitu kauschu familjahm, kas gahjufchas us

swescheem fugeem, gribbedamas no Kandijas aiseet un saweem saldareem palahwis wianu mantas ar warru atnemt un t. pr. Tà tad libds schim Kandija wehl nefas labbaki nam pahrwehrtrees, lai gan Turki fenn jau daudsinaja, ka karschs tur esfeht pabeigts. Kà tad tas warr buht pabeigts, kad nesenn sultanam wajjadsejis 4000 saldatus attal turpu subthit? Bittu Giropas walbineeku padohmu jultans naw peenehmis un subdsibas weenadi nahf pahr Turku netaisnahm pahridarrischanahm — kad tas wiss weenreis beigses? Sinnams, fenn jau tas buhtu beidses, ja sultans ar sawu perrekl netuppetu tahdà widdà, fo neweens Giropas walbineeks ohtram negribb noweheht, tapehz, ka tam, kam Konstantinopele ar saweem kanateem rohkà, arri teel leela warra rohkà pahr wissu Giropu. Sultans wehl irr tas wihrs, kas wahjsch un nespehzihs buhdams, newarr to leelu warru leetà list un tapehz tas tur teel aistabwehts un atstahts sawà ligdà, lai arri tuhftoscheem fristiteem zilweeem ideenas zaur to pohsts un gruhsta dshwe. Bet taf weenreis tas laiks peenahls, ka schi weeta zittà warrà nahfs. — Deews arri Turku waldischanai irr lizzis sawu galla-mehrki un tas warr drihs peenahft. — Greeku femme jau schelozahs, ka tee Kandeesch, kas pee winneem fabehgusch, teem paleekoht par smaggu nastu. Effoht to tur labbi 50,000 un wianu usturreschana mafajohht kairà mehnesi 750,000 frankus, — fur to lai peenemm?

No Japanas raksta, ka tur walsts buhschana leela pahrwertischana effoht notilluse. Taisuns, jeb tas laizigs walbineeks no sawa augsta ammata atteizees. Gan dohma, ka zaur scho pahrgrohsischanu ahrsemehm nekahda stahde nenotiltschoht tais darrischanas ar Japanu, bet tas gan warroht notift, ka tahs jaun'atwerramas andeles ohstas preeksch swescheem fugeem kahdus mehneschus ilgal paliltschoht zeet'.

Zittas jaunns sinns.

No Mihgas jaunahs augstas politeknikuma skolas diwi studenti: Hugo Kroenberg no Widsemmes un Karlis Badche no Kursemmes, kas istudeerejuschees par inschineerem, atlaisti ar labahm leezibas grahmatahm par sawahm sinnaschanahm un ar usflaweschanu no augsta andeles ministera kunga, nupat no skolas un stahs Krohna deenestà. — Lehrpates skohlmeisteru skohlà irr par palihgaskohlmeisteru eestahjis, pehz saweem pabeigteem mahzibas gaddeem, tahs grahmatinas „masa Wahzeescha pirmais un ohtrais sohls“ ic. farakstitajs Attis Kronwaldts no Kursemmes, zitreis skohlmeisteris Dohrbes Wahzu mahzitaja muischà.

No Kursemmes raksta, ka tai nakti no 12ta us 13ta Nowemberi kahds apreibus wihriusch no Sabbiles Abawas uppè eekrittis, gan no zitteem wihreem, kas to zeku gahjuschi, iswillts, bet ohtrà ribtà uppè mallà nedshws atrasts. Sargees no peedjerichanas!

— **Rinzamà** Nowember mehnesi, pehrn, traffi sunni usfliduschu un lohpus un zilwekus aprehjuschi.

No Bonkas puffes raksta, ka tur 22trà Oktoberi, swehtdeenas waffara, frohga, puifis johkodams meitai ar peelahdetu plinti mehrkedams rohku fahschahwis, tà kà nabbadsite peelta deenà jau nomirra. — Kaut jel weenreis laudis paliktu gudraki ar schaujameem ribteem nespeheht. Wisse nau spehles leeta, bet padarra allaschin, aplanneeku rohkàs, tif nelaimi ween.

No Leepajas puffes, tai 20tà Dezemberi 1867. Nepastahwiga un leetaina bija muns ta waffara, nepastahwiga arri ta seema eefahsoht. Pehz ilga leetus laika eestahja 5tà Nowemberi fals un 7tà un 8tà Nowemberi kitta us mas falluschu semmi leela kahrta sneega, ka par leelzekeem patihkams kammanu zeksch eetaisjahs, kas libds 12tam pastahweja. Bet, kà jau wezzi laudis teiz, ka Martina tiltu Katribne isphosta, tà arri bija. Par jaunahm Katribnem, tai 13tà un 14tà Nowemberi leetus bija attal klahit un wehtra daschdeen plohsjahs, ka azzihn redsoht leelais sneegs pasudda un nu — kà jau warr dohmahf, fazehlahs attal pluddi. Uppes un walti pilni ar uhdeni aplahja un nestiprus tiltus isplehsa, ka dascham zekineekam bija us weetu janostahj, lai nelaimè nekristu. Par laimi 15tà Nowemberi debbes attal fallu fuhitja, kas uhdeni aplahpinaja un tam mehrki lifka. — No 29ta Nowembera libds scho baltu deenu pastahw attal lohchs kammanu zeksch un fals daschdeen libds 16 grahbehm bija leels. — Mahdahs gan, ka buhs taf sehogadd' pastahwiga labba seema. Lai Deews arri dohd! So wezjee laudis mehds teift: „Kad seema labba, tad arri nahkama waffara labba!“ — Leepajas ohstà libds 9tam Nowemberim 1867 eenahfuschi ar prezehm 183 fuggi un gandrihs titpat dauds isgahjuschi. — **Palangas** meestà, us Bruhschu rohbeschahm Ewangeliskas Luttera tizzibas Iuhgchanas nanumu un skohlu gribhoht buhweht un preeksch schihs buhwes effoht Kursemmes augsta waldischana atwehlejuschi naidu sawahft. — g.

Sannakahs un telegrafa sinns.

No Trieste, Stà Janwari Damppluggis Nowara ar keisera Maksimiliana listi waffar eebrauzis Korsu fallas ohstà.

No Londones, Stà Janwari. Pee Amerikas effoht zaur wehtru bohjà gahjis tas Englischi damppluggis Satorn; te 400 zilweki libds ar Englandes fuhitito gallu dabbujuschi.

No Suezes, Stà Janwari. Sinns no Senasch stahsta, ka tee eedshwotaji tais semmes, zaur turrahm Englandseschu karra-spehls eioht, isturrotees prett scheem itt labprahitigi un mihligi. Karra-laudis turrahs pee labbas wesselibas. Pahr zeetumneekem irr sinns nahfuschas libds 11ta Nowbr. p.g. Schoas fehniusch ar sawu spehku stahw netahf no Magdalas un tadeht Teodoram naw labbi ay fadi.

No Aleksandrias, 9tà Jan. (telegr.) Abissineeschu barri effoht Englandseschu lehgeri pee Senasch aplentuschu.

No Selnes, 11tä Jan. (teleg.) Franzuschi sinas stabsta, ka Franzuschi un Englandes waldischanas kohpä gribboht pahre to gaddaht, ka lai Japanä Taikuns paleet sawä waldineeka ammatä. Ruggi teef isrihtoti, to tamdeht turpu subtihs.

No Serbijas. Serbeefchi — lai gan Ghtreiki, Franzuschi un Englandeeschi tohs apdraude — ar sawu rihfoschanohs us farru nemas neapstabjahs un wiffa jemme jo deenas jo wairaf us nemeeru fataifahs.

No Neapeles. Lawa no Wesuma kalna weenadi ween wehl pluhst ahrä.

No Japanas. Taikana waldischana — tadeht ka wansch to nolizzis — taggad irr garriga waldineeka Wiktado warrä. Dhtu atdarrischana atzelta us 1mo April.

Regantais Nefkawa.

Ne ilgi pehz tam, kad tas 30 gaddu farsch Wahzsemme plohsjahs, dsihwoja masä Schlestjas pilsfehtinä baggats laulabts pahris, turra laulibu Deems ar weenu dehliau bij apfwehtijis. Lai gan wezzaki sawu maso Indrikiti jau no masahm deenahm pehz ta laifa eeradduma, pee Deewa wahrdeem zeeschi peespeeda un to wiffä audsinaschanä zeeti turreja, tad tomehr ne retti gaddijahs, ka Indrikits teem firds-fahpes padarrija, kad til tas no mahjas ween lauka tiffa.

Tä arri, kad Indrikis jau 13 gaddus wezs bij, eenahza kahdä deenä kahds pashtstams nahburgs pee wiina tehwa un tam subhseja, ka Indrikis effoht ohtram sehnam ar nasti duhris un pagehreja, lai tehms sawu nerachtnu dehlu tadeht apstrahpejot. — Tehms tahdus darbus no sawa dehla dsirdecams to tuhlin pee few fauja, tam kahjas un rohkas pee stabba peesehja un tad wiinu til breefmigi kuhla, ka wiffa meesa kà ar nasti bij sagreesta, bes ka Indrikis buhtu waimanajis, jeb arr' peedohschanu luhdsis. Pehz feha breefmiga kuhleena bij puifens pawiffam zittads palizzis. Kluffi un meerigi wansch saweem wezzakeem tä palkausija, itt kà tas buhtu taggad wiffu to gribbejis par labbu greest, ar fo tas sawus wezzakus bija apbehdinajis un wiina wezzaki par to arr' bija til preezigi, ka tee no patezigas firds 100 gulschus mahzitajam nosubtija, lai tas tohs nabbageem isdalloht. Bet drihs tee dabhuja redseht, ka tee bij par agru preezajusehes, jo kahdas neddetas pehz tam bija Indrikis sawam tehnam naudas-lahdi islausis un ar 300 duffateem pasleppen aisbehdsis.

Toreis, fur polizejas tä wehl nebij eeriktetas, kà taggad un wehl nemahzeja tahdus putnus ahtri fakter, Indrikam isdewahs laimigi ar to sagtu nandu Breslawas pilsfehtä tift, fur tas kahdä trakteeri eegahjis drihs ar skunstneeku familiju eepasinnahs, kas sawas skunstes us issteepu drehpi rahdija. Schahs beedribas preekschneekam Indrikis nu isstahstija par sawu sahdsibu un behgshanu. Skunstneeks tahbu naudas jummu masa sehna rohkas redsedams drihs to celahroja un luhfoja tadeht, Indrikam wiffadus

labbumus un preefus cestabstidams, to peerunnah, lai paleekoht arri pee wiina par tahdu skunstneeku. Indrikis liffahs arri peerunnatees, atdewa preekschneekam wiffu sawu nandu un paliffa pee ta par mahzelli. Kamehr nu wehl tee duffati meisteram kulle bija, tiffam mahzektam gauschi labbi gahja, bet kad tee bij pabeigti, tad arri ta labba dsihwe beidsahs; jo meisters to nu sahla bahrt un kult, arri daudsreis tur, fur tas nemas nebij pelnijis. — Tè nu bij wels, kam Indrikis jau sawu rohku pee naudas sagshanas un behgshanas bij eedewis, tam atkal par padohma-deweju klast un flubbinaja wiinau us atreebschanu, kas wiinam arr' drihs isdewahs; jo kad meisters kahdu reis atkal us augsti issteepu dreepi skunstes rahdija un Indrikam, kas dreepes gallä stahweja, usfauza, lai to dreepi lehnem druffu stihwakti peewelloht, tad tas to dreepi ahtri bischi palaida, tä kà meisters newarredams faturretees us kalla no dreepes nokritta un pehz diwi stundahm nomirra, bes ka kahdam tas buhtu prahtä nahjis, ka tas tiffai atreebschanas deht notiffa.

Kahdas neddetas pehz fehahs meistera nahwes Indrikis apprezzeja wiina meitu un bij tä fakkoht ar to tahdä laulibä eedewees, kas abbeem newis par swehtibu, bet par elli bij zelta; jo neweena deena nepagahja, fur nebij wiinu starpä stihdeschana un lammaeschana dsirdama. No wahrdeem nahza arri pee darbeem, tä kà abbi daudsreis ar kohkeem kahwahs. — Indrikis newarredams ihpafchi to panest, ka seewa to daudsreis wiina besdeewigu darbu deht aprahja, gahja eefsch sawas besdeewibas wehl weenu fohli tablat un pasleppen no sawas seewas aisbehdsa.

Kad tas jau pahri juhdes bij nogahjis, tad tam kahdä mescha beesumä 4 laupitaji uskritta un tam nandu un pulstenti praffija. — „Ak juhs nerras,“ tä Indrikis teem atbildeja, „juhs no mannim tahdas mantas praffat, kahdas man nemas naw. Sa juhs man paschu gribbat sawä beedribä usnemt, tad gribbu jums derrigs beedris un palihgs buht, jo es taggad scho apgabbalu labbi pashtu un sinu katru weetu, fur kas labs irr dabbujams.“

„Kas tew gan warr tizzeht?“ tä laupitaji atbildeja, „bes tam wehl tew buhs sinnah, ka mehns neweenu sawä beedribä neusnemmam, kas muhsu beedribas usnemshanas-prohwi neisturr.“

„Kahda tad ta irr?“ Indrikis praffija.

„Tew wajaga weenam zilwekam kaku nogreest, tad tam firdi isnemt un to, tahs zilwela fistas affinis klast dserroht, apehst,“ atbildeja tee laupitaji. „Bet kad tu nu to sinni, tad tew taggad diwi zelli irr: woi tu nu gribbi scho muhsu prohwi isturreht, jeb mehns tewi us weetas nodurfm.“

„Tas preeksch man naw nelas,“ Indrikis smeedamees un to no laupitajeem wiinam pasneegtu brandwihna-puddeli pee muttes liffams, teem atbil-

deja, „tam pirmajam, kas pa šcho zekū nahs, buhs tuhlin jušt, ka es esmu par laupitaju un sleptawu dšimmis.“

Tee laupitaji lihds ar Indriki nu netahku no zekka labdā mešča-beesumā pašlehpahs uš ņawu uppuri gaididami. Ne ilgi pehz tam nahza masa 12 gabdus wezza meitene. Šcho nu tee ņagrahba un mešča eeneņņa un lai gan ta uš zekkeem krišdama ar tuhstosch affarahm luhdsahs, lai winnas dšihwibu taupoht, tomehr tas nelo nelihdseja; jo Indrikis drihs ņawu uppuri ņagrahba, tam laņkatu muttē ee- bahsa, rohtas un labjas sehja, to semmē noņweeda un tad pats našt panehmis ar zekkauleem uš tahs kruhtim usmettahs un tad bešwainiga uppura kaņlu pahrgreesa, tahs affinis puddele tezzinadams. Pehz tam tas ņirdi no kruhtim iņrahwa, to uš 4 gabba- leem ņagreesa un tahs affinis klahd dšerdams apehda.

Tee laupitaji apmeerinati ar preezigu prahtu ņawu jaunu beedru uš ņawu pašlehtu allu aišwedda un tur ar leeku dšerņchanu winna ušnešchanu beedribā ņwehtija.

Kad nu tee pee ņchahs dšerņchanas gudroja, uš kahtu wihs tee buhtu labbaki warrejušchi kahtu ne- tahku buhdamu muišchu išlaupihd, tad beedribas preeņchneeks ņehlojahs, ka winnam ņchoreis ne- eš- ņohd wehl weena jauna nepeedšimmušcha behna ņirds; jo kam ta ešohd, tas warroht wišur drohšchi eet un neweens winnu neredsoht. To dširdohd Indrikam breeņnigas dohmas prahtā ņchahwahs. Ar leeleem bešdeewigeem ņmeekleem wišch ņaweem beedreem nu stahstija, ka wišch ešohd ņawu tehwu apšadšis un ar to naudu aišbehdšis; tad ņawu ņewas tehwu no- nahwejis un kad winna ņewa, kas to ešohd pašlep- pen mannijušt, tam to pahrmettušt, tad ņchis ešohd to pašleppen atstahjis. — Kad ta nu taggad ešohd uš grubtahm kahtahm, tad jau no winnas taggad warroht to ņirdi dabbuht. Wišch ešohd gattaws ar preezigu prahtu to ņewu ņcho naggōš ņlappeht. Bet kad winnai nu ešohd dašchas tihri labbas un derrigas leetas, tad tahs papreeņchu waijagohd no tahs mahjas aišnešt, uš to lai nahkoschā nakti diwi winnam lihds nahsoht un tahs leetas aišnešohd.

Tee laupitaji bij ar ņawa jauna beedra padohmu pilnā meerā un nahkamā nakti bešdeewigais Indrikis wišas labbas leetas laupitajeem zaur lohgu išdewa un tee tahs laimigi ņawā pašlehtā allā aišneņņa.

(Uš preeņchu wehl.)

Kreewu meera-teefneņņis.

IV.

Diwi jauni wihs, Turanows un Komlews, peeteizahs pee meera-teefneņņa. Abbi gašchōš biju- ņehd un Turanows Komlewam tē plikki dewis, tā ka wišņi luhgtee wešņi to redsejušchi. Komlews Tura- nowu ņchahs leetas deht apuhsdš pee meera-teefneņņa.

Meera-t. Wai tas irr teefa, Turanow, ka ņchim kungam, Komlewam, plikki dewušchi?

Turanows. Tahdi kautini wišur dabbu kuhleenus. Es neleedsohs, ka winnu esmu ņittis.

Meera-t. Kas ņums tahdu brihwibu dewis?

Turan. Es winnu tadeht esmu ņittis, pirmā kahtā, ka wišch weens deedelneks un neleetis irr, to wišņa pašauņe ņinn'.

Meera-t. Nerunnajat luhdsami til rupji.

Turan. Un ohtā kahtā, tadeht, ka wišch mannu mahsu apņaunejis.

Meera-t. Kā tad wišch to apņaunejis?

Turan. Wišch to peewihlis un tai laulibu ap- ņohlijis un tā to pahrwarejis.

Komlews. Tihri balti mešņi. Es ņuhsu mahņai nekad laulibu ne-esmu apņohlijis. Ta wehl par —

Meera-t. Eņņat til labbi un zeeshat kluffu, ka- mehr ņuhsu kahtā buhs.

Turan. Kad wišch mannu nabbagu mahsu bij peewihlis un apņaunejis, tad muhsu wezzaki to i- dšinna un winna nu dšihwo deestinn fur. Bet wišch turklahd wehl wišņadas ņlittas leetas išpausch par winnu.

Meera-t. Wai tad juhs par ņawu mahsu gab- dajat?

Turan. Ja, gan. Es gabdaju par winnu un par to behru, kas winnai buhs.

Koml. Es esmu pahrlēezinahts, ka ņuhsu mahņa ņums nau wis kluffe manni kaitinaht.

Turan. Ar tahdu wišņeem pašhstamo deedelneeku, kahts ņuhs eņņat, es nemas nerunnaju.

Meera-t. Kusch, kusch! Neņaņkaistectes! Ne-aiš- mirstat, ka teefasgalda preeņchā stahwat.

Turan. Ar tahdu beņkaun— Es to turru par ņawu, ar ņums runnaht, jeh ņuhsu ņaņohditu wahrdū peeminneht.

Meera-t. Turanow, eņņat tal meerigaki!

Turan. Zeenigs teefneņņa kungs, apdohmajat luhdsami wišņu, to wišch mannai ņamilijai padar- rijis. Manna meesiga mahņa, weena nabbaga wah- jiga meitina — winna išdšihdta iš tehwa mahjas un taggad beidsamā nabbadšibā dšihwo masa behnina kambart. Nahwe tai stahw preeņch azzim. Winna warrbuht dohma ņew' pašchāi gallu darriht. Pee wišņa ta ņchis deedelneeks wainigs. Kā tad es war- retu meerigs buht?

Meera-t. Wai ņuhsu mahņa tahku no ņchejenes dšihwo?

Turan. Ne pušwersti no ņchejenes.

Meera-t. Nu tad atweddat winnu ņchurp!

(Pehz pušstundas weena bahla meitina ar no- ņkummušchu waigu eenahd teefas ištahā.)

Meera-t. Wai ņuhs patte no ņewis, ar labbu prahtu Komlewa kungam eņņat padewuņchees?

Preilene. Nepraņņat mannim labbat' par ņcho leetu. Ka manni peewihlis, to wišch newarr leeg- tees. Tomehr patte pee ņawas nelaimes esmu wainiga.

Meera-t. Wai wišch ņums nau nelo apņohlijis?

Preil. Wünsch to dauds reisahn fazzijis, fa ar manni lauliba gribboht eedohtees.

Meera-t. Un Suh's taggad no Komlewa nelo nepagehreat?

Preil. Itt nelo.

Meera-t. Un Suh's pee Komlewa ne us fahbu wihfi negribbat atreebtees?

Preil. Negribbu.

Koml. Nu es Sums prassu, zeenigs teefnescha funks, fahda warra Turanowam irr, fawu mahsu tahda nepeellahjigã wihse aisstahweht? To pliffi muhscham winnam nepeedohschu!

Preil. Rã? Wai eedrohshinajeetees mannu brahli apfuhdseht?

Koml. Ja, gan.

Preil. Un fapehz?

Koml. Deht weenas pliffes.

Preil. So tad no winna gribbat?

Koml. Es winnu gribbu litt zeetumã.

Turan. Kad tu ween agraf' preefsch mannim netiffi zeetumã!

Preil. Zeetumã? Zeetumã Suh's mannu brahli gribbat litt? Nu tad klaufat, zeenigs teefnescha funks, so Sums teifschu un peedohdat, jo es Sums pateefibu ne-esmu stahstijusi. Es Sums Komlewa blesbibu gribbeju flehpt, bet wünsch to nau pelnijis! Ja lihds schin fawu brahli ne-esmu luhgusi, manni aisstahweht prett scho fungu, nu tad es taggad to daru. Mannim weena alga, wai wünsch fawu pliffi weenu deenu wehlat' wai agraf' dabujis. Mannim no scha lunga daschas gramatas, kurrã mannim weenumehr apfohla, fa manni mihtsoht fa par manni gahdashoht un fa manni apprezeschoht. Un tomehr taggad atrohdohs tahdã beidsamã pohstã, fa nestinnu, fur liktees, fur dehtees.

Meera-t. Wai fahdas gramatas no Komlewa lunga effat paglabbajuschi?

Preil. Sinnams. Tã! nemmat! papreefsch scho gramatu!

Meera-t. (panemm to gramatu un lassa). „Ta mihlestiba, ar so faweem wezzakeem peeferratees, nau zits nefas fã bihjaschana, fa maie Sums peetruhs. Bet es Sums swehrejju, Anna Petrowna, fa tas muhscham ar Sums til tabtu netils. Mannim deefgan naudas, fa Suh's no truhluma warra issfargabt. Es Sums apfohlu ikmehneshãs 30 rubtus. Lai gan schi nauda nau leela, tad tal zaur to Suh's buhseet walkã no faweem zeefirdigeem wezzakeem. Refaunatees, scho maso dahwanianu faneml no ta wihra, fas Suh's mihtv. Tad nu nemohzat manni ilgal', Anna Petrowna, netaujat wairs, fa fawu laimi mesleju pee fahrtehm un pee brandwihna, peederrat mannim, padohdatees mannim ar farstu mihlestibu!“ — Wai scho gramatu effat raffstijuschi, Komlewa funks?

Koml. To gan newarru wis leegtees.

Meera-t. Un so tad taggad bohmajat barriht? Koml. Es newarru tizzeht, fa tas behrns mans behrns irr.

Preil. Al tawu besgalligu besfaunibu!

Turan. Beet' fluffu, mahfa?

Meera-t. Klaufatees Komlewa funks, es negribbu flehpt, fa Suh'su wahrdi mannim neleefahs pateefigt.

Koml. Un tomehr tihru pateefibu ween runnaju.

Preil. Wai tad Suh'su firdsballs nelo nefakfa, Peter Andrejewitsch?

Meera-t. Lai nu buhtu fã buhdams, no Suh'su gramatas, Komlewa funks, irr redsams, fa Suh's pee tam wainigs, fa schi preilene tahdã buhshana tiffusi. Tadeht Sums japeepild ta apfohlijchana, so tai effat dewuschu. Sums naudas irr?

Koml. Bet kam kad man' winnas deht naudas jatehre?

Meera-t. Tadeht fa tai to effat apfohlijuschu.

Koml. Nu labbi, es maffaschu! Bet par to pliffi Turanowam wajaga strahpi dabuhht.

Meera-t. Tãhs pliffes deht Turanows aissbildinajams ar to, fa dusmas to pahrnehmuschas tapehz, fa Suh's fawu wahrdu ne-effat turrejuschi. Winnu fohdiht buhtu netaisni darrihts. Ta leeta nu beigta.

Lai Deews dohd Kreeweem dauds tahdu meera-teefneschu!

Smeeklu stahstiusch.

„Taggad tew arr wajaga labbam gohdigam pee dallishanas buht, Anz.“ „Us fahdu wihfi tad warr gohdigs buht, mahte?“ „Kad tam ohtram leelaku gabbalu dohd, ne fã pats paturr.“ „Nu tad man labbat, mahte, kad Kahrlis gohdigs irr.“

Brtem.

Preefsch teem zaur to nelaimi Pohdaraggã bes agahdatajeem atfahsteem nodewa:

J. D. 3 rub. J. Abholing 1 rub. Kõhpa 4 rub.

Andeles-sinnas.

Rihgã, 3schã Janwar. Laiks peeladees un brishcham lihst.

Linnu turgus. Swehtu dehl nelahdi linnu naw peenahkuschu, tadeht arr nelahds turgus.

Sihla andele. Puh's sweechu maffaja 4 rub. 75 kap. lihds 5 rub., puh's rudsu 3 rub. 75 kap., puh's meeschu 2 rub. 50 lihds 75 kap., puh's auhu 1 rub. 50 kap. Puh's sweechu miltu 5 rub. lihds 6 rub. 50 kap., rudsu miltu 3 rub. 50 lihds 70 kap. Pohds sweesta 4 rub. 50 lihds 75 kap. Muzza fahls: farsana 9 rub., balta 8 rub. 25 kap., smalla balta 8 rub. 25 kap., alnina fahls 6 rub. 75 kap. Silkes lasdu muzzã 13 rub. 50 kap., eglu muzzã 13 rub.

Naudas turgus. Walfs banka billetes 80 rub., Wihf. usfallamas kihlu-gramatas 100 rubl., neusfallamas 81 rubl., Rihgas kihlu-gramatas 83 rub., Kursemes usfallamas kihlu-gramatas 97 rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas — rub., no ohtras leeneschanas 113½ rub. un Rihgas-Dinaburgas dselju-jella atjijas 109 rub.

Atbildedams redattehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts.

Rihgã, 4. Janwar 1888.

Sluddinafchanas.

Mopaiſchu pagasta walbiſchana usaizina wiſſus ſawus pagasta beedrus, kas rekruthu lohſefchanas gaddos ſtabu, tai tee tai 22tra Januari 1868ta gadda preeſch puſdeenas Mopaiſchu pagasta mahja pee lohſefchanas ſanaht. 1

Mopaiſchōs, tai 27ta Dezemeri 1867.
Pagasta wezz. M. Kruhmitz.

No Zehſu mahjitaja-pagasta walbiſchanas toby usaizinati wiſſi pee ſchi pagasta peederrigi, eelſch lohſchu gadderem ſtabwedami pagasta lohſekki. beſ labbas atraufſchanahs uſ 15ta Janwar 1868 pulſſten 10 no rihta pee ſchis pagasta walbiſchanas uſ lohſchu wilſſchannu ſanaht. 1

Zehſu mahjitaja-pagasta walbiſchanas Zuhger mahja tai 23ſchā Dezemeri 1867.

Pagasta wezz. J. Baengmann.
[Nr. 133.] Strihwers J. Kampein.

Swehſtu waktarā tai 24ta Dezemeri tillā pee Dilku baſnizās aiſjuhgtē ſirgē noſagtē; ſirgē ite no Jggannu ſortēs, wiſſus leelumā, ſtrups, ſemneeku darba ſirgē, ſpahnā rumſchi ſilē rumpi, ſahjas un galwa rumſchi ſappeja-bruhnas, melnas mafas krehpes, melna aſte; kreisā pallat-guſſchā ſchēhrſam wezza rehta paſſſtama, ſtā gaddā, 60 rubl. wehrtē; ſammanas jaunās, baſtas nepehmetas, ar kriju iſſſitas, pallata no apſchu kōhta ar maſu taſpeli, ſlezes aptaltas ar dubult bſeſſeem, eglu appalas ilſſis druſtu apehweletas, weena reſna, oſtra iſſten teewa, dſeſe leelata ne tā kōhtē.

Kas par ſchahm ſagtahm leetahm ſinnu dohē, jeb atraddihē, wiſnas atweddihē, dabbus 10 rublus patejibas naibas

Dilku mahjitaja muſſchā.

Zaur ſchō rakſtu teel no Mengelu (Zarnikau) pagasta walbiſchanas (Nihgas kreisē un Mengelu baſnizās drauhſē) wiſſi pee ſchā pagasta peederrigi pirmā lohſefchanas klaffe ſtabwedami pagasta lohſekki usaizinati, 23ſchā Januari 1868 no rihta pulſſten 9, Mengelmuiſchā pee rekruthſchu lohſefchanas ſanaht.

Mengelu pagasta walbiſchana tai 30ta Dezemeri 1867. [Nr. 43.]

Rudſus,

rihtā ſchahwetus, ſnaggus, tā arriſan itin labbus rudju mitus pahrdohd leelatas un maſafas partijas par lehtato tirgu

J. Neppun, 2
Zuhſu-eelā Nr. 19.

Karl Cuſſlera

wihna pagraba warr papilnam dabbut wihnus, rumu, konjaku, araku, porteri, ſpaneefſchu biſchopu, ſchampaneeri un t. pr. par lehtato tirgu. 1

Lehtas wattes

ir dabbutamas 35 kap. par mahjiniu pilſſehta 2
Jannaja eelā Nr. 18 pee

C. Willnewitz.

Schketteretas dſijas

no wiſſeem nummureem, nepehmetas, tā arri ſillas, itt labbas un ar rihtigu ſwarru dabbutamas C. W. Lſſewitz wadmalu bohē pee raktuſcha un pee mums ſantori, Sinder-eelā Nr. 6. 5

J. C. Hennig un beedris.

Lahbas ſahles, ar to warr pelles un ſchurſas iſdelbeht, ir dabbutamas pee 2
A. un W. Wetterich,
blakam Pehtera baſnizal.

Brongſes un glahſchu krohna-lukturns preeſch baſnizahm, tā arri afmena-eljes (Petroleum) lampas, dabbuta leelā pulkā, fur warr iſmekletees. Schahs prezzes uſteiz un pahrdohd par lehtu maſu 3

J. Jaſſch un beedris,

glahſchu-bohdē blakam rakſtuhm, Nihgā.

Prifſchus 1867ta gadda
Bairu, Braunſchweigu un Kreewu

appinus,

tā arri

Tiroleſſchu bruhwer = pikki

pahrdohd itin lehti

J. G. Fahrbach,

maſā kalei-eelā Nr. 14, pretti gilbes nammam. 1

Prifſchus 1867ta gadda

Daireefſchu un Kreewu appinus

pahrdohd itt lehti Nihgā

C. Beithien. 1

Saweem miſteem draugeem zaur ſcheem rakſteem ſinnamū darru, tā mannim atkal leelā pulkā ſeenas pulſſtenu atſuhſtiti un es wiſnas no 2 lihdē 50 rub. f. par gabbalu pahrdohdu un galwoju, tā 3 gaddi ees rihtigi, tāpat arri pahrdohdu ſudraha un ſelta leſchas pulſſtenus ar wiſſahm itſ peederrigahm lehdem un atſehgahm par wiſſulehtato maſu. 1

Pulſſten-taiſitaja J. S. Fontehnes
pulſſtenu ſantoris Nihgā, leelā
Aleſſander-eelā Nr. 34.

Frauz-wihnu iſpahrdohſchana.

Itin labb Franzwihns par 35 kap. par ſtohyu warr lihdē jaunam gabdam dabbut pee 1

Schweinfurth un Seel,
Marſtall-eelā pee Daugaw'-mallas.

Zohrnakalnā, Baufſas leelkell'mallā, teek weena eebrakſſchanas weeta lihdē ar ſchenki un bohdi no Ima Janwara 1868ta gadda us weena jeb arri wairak gabdeem iſrenteta. Klakhtafas ſinnas par ſcho dabbutas manū eljes fabriki Zohrnakalnā pee Nihgas. 1

Karl Kr. Schmidt.

Weens gluhſchi jauns nams ar wiſſu waijadſigu eerilteſchannu un dahſu Pehterburgas Ahrihigā pee Katrihn dambja, Peena-eelā Nr. 12, ir beſ pirzeja un pahrdemeja palihgeem ar ſawadu notaiſſſchannu pirzejam par labbu pahrdohdam. Klakhtafas ſinnas dabbutas Moſlawas Ahrihigā, Elſſabet-eelā Nr. 53, Moſlawas gaſuſē pretti ſannepu ambarehm. 1

Jannakahs pehrwes arween par to lehtato tirgu dabbutamas pee 15

A. un W. Wetterich,
blakam Pehtera baſnizās.

Par wehrā liſſchannu.

Tas paſſſtams Hollan-deeſchu peena-pulweris atkal ir dabbutamas pee 1

Alfred Buſch (Hach)
pehrwu- un apteeka-prezzu-bohdē.

Par wehrā liſſchannu.

Dlandeeſchu lohpu-pulweris, Pruffaku pulweris un blaktu nihzinajams uhdens ir priſſſch dabbutamas pee

A. un W. Wetterich
apteeku prezzu un pehrwu-bohdē
Nihgā, pee Pehtera baſnizās.

Dihwes-weetu pahrzehſchana.

Manna ſelta-kaleja iſtada no ſchahs deenas atrohahs Sinder-eelā Nr. 7; teklah ſteizū ſawas ſudraha apeltitas krehſas, apeltitus ohriſnas, greofenus un t. pr. Selta-kalejs J. W. Krauſe. 1

Mahjas pahrdohſchana.

Weena mahja Kengaraggā, tuwu pee wehrſchanas fabriki, ar pol. Nr. 59, apdroſſſchinata pilſſehjas ugguns grehta beedrihā ar 666 rub. ir tuhliit pahrdohdama; Klakhtafas ſinnas par to dabbuta Sinder-eelā Nr. 2, 3 treppes augſchā. 2

Grotuſcha muſſchā, Beebalgas drauhſē, ir no Surgeem 1868 muſſſchās lauki (ſahbas 220 pubra-weetas) lihdē ar plawahm, gamnibahm u. t. pr. tā arri weens krohgs un uhdens dſunawa iſrentetjama. Klakhtafas ſinnas dabbuta turpat muſſchā ſatrá ſaitā — un Pehterburgas Ahrihigā, maſā Smilſſchu-eelā Nr. 10, no pulſſt. 8—10 pr. puſſē.

Bohdēs pahrzehſchana.

Ar ſchō iſfluddinaſchannu darru ſinnamū, ka es ſawu tehraudu-, dſeſſu- un wazru-prezzu-bohdi no ſakſhes namma eſnu pahrzehliſ Sinder-eelā Braſchmanna namma un luhſu ſawus anbeles-beedris, tā lihdē ſchim, tā arri jo prohmam mannim uſtizetees un ar mannim anbeletees. 3

Patel S. Popow.

Us Katrihn dambja Keepu-eelā (Lindenſtraſe), ir weens nams ar Nr. 81 par 820 fudr. rubl. pahrdohdam. Klakhtafas ſinnas turpat 1 treppi augſchā. 2

Preeſch fuhrmannem.

Weena mahja ar wahgiti un ſtall preeſch 6 lihdē 8 ſirgeem, tā arri ſeena-behnitſch ir us ihri dabbutamas Romanowka-eelā Nr. 91.

25 rubl. fudr. patejibas algas

ſam, kas warretu uſrahdiht pahrdohd tam no 21ma us 22tru Dezemeri Mangelu krohgā pee Ehril paſtes ſagtahm mantahm, tā: 1 paſte ar 10 galwahm zukuru, 1 kaſte ſwezzes, 1 kaſte wihnu un rumu, 1 kaſte liheeri, 1 pohbu willas, 1 pohbu ſabalas, 1 pohbu ſepees. Kas to paſchu warr uſrahdiht, dabbuta to augſchā preemianetu patejibas algu pee G. Zietemann & Co. Nihgā, jeb pee Walmeeres bruggu-teefas. 1

„Dijawolo maladetto“

Jeb:

Rabbaga Marija ar sawahm kasahm.

(Statt. Nr. 1. Beigumt.)

Las bij tas azzumirkkis, fur Marija no allas islihdä. Tilko eeraudstja, kas tē par nelaimi, tad arri us tahm pehdahm sagrahba weenu akmeni, un fkehja fleplawam wirsū; wezza kasa wiinau blakau, ar sawu melni-bastu kaschoku, garreem raggeem un leelu bahrsdu, isflattijahs deesgan breefmigi. Ta weeta, fur ta fleplawiba notikka, bij til kahdus flints fohkus no allas. Bet fleplaws jau arri wiinnas fohkus dsirdeja un flattijahs us allas zaurumu. Marija nobihjahs lihds nahwei, fleplawa melnu gihmi redsedama un wiinna uggunigas spulgodamas azzis usflattidama. Tatschu til dauds wehl tai duhshas bij, wiinam to akmeni tai melnaja gihmi sweest. Tai pascha azzumirkki kasa lehza fleplawam muggura un sahka wiinu ar saweem raggeem durt un baddiht. Las bij tam sahthanam tatschu par dauds; ar akmeni dabbuja par peeri un sawa eenaidneeka neredseja, jo Marija stahweja flints ehna; no pakkatas tas tiffa ar kahdeem eerohtschhem fists un dirts, un eenaidneeka ne fur to redseht. Nu winsch flattijahs atpallat — af mannu deeninu! eeranga to kasu, kas ohtru reis tam dohd par galwu. No bailehm winsch gandrihs buhtu gar semmi krittis, jo fleplaws dohmaja, ka ta kasa effoht pats dewinajs wels no elles. „Dijawolo,“ *) ta fleplaws no leelahm isbailehm ka ahrprahä brehza; „Dijawolo maladetto!“ un aissfrehja par traku ahtri, ka pehz minutes laika no fleplawa nebij nefo dsirdeht, ne redseht.

Tē nu stahweja trihs pazmit gaddus wezza Marija, weena patte nakti un tahlu no zilwekeem, pee kahda swescheneeka, kas beidsamo dwaschu wilka. Marija nebihstehjahs wis, bet prohweja sadausito tai allä eewillt. Winsch jau liffahs nomirris, jo Marija to newarreja it ne ka usmohdinaht. Bij wezs wihrs ar gandrihs firneem matteem; schis nelainigais nebij wis no ta apgabbala, fur Marija dsihwoja, bet swescheneeks, to jau no wiinna isflattes warreja redseht. Allä wiinna newarreja ta wihra eedabbuht, jo til dauds spehka wiinnai nebij. Tā tad Marijai ne kas ne-atliffe, ka us mahjahm eet un tur palihga mehleht. Us mahjahm eimoht wiinna ne fo zetta nefatiffle.

Warram dohmaht, kahds leels lehrums fahdschä zehlahs, kad Marija ar schahdu sinnu wiffus no meeega mohdinaja. Pulka reises Mariju pee teefas aizinaja, lai isfakka, ka ta fleplawiba notikkuse. Sweschneeku gan wehl dsihwu atradda, bet tas newarreja wairs runnaht un islaiba garru, pirms no

wiinna dabbuja sinnaht, kas tas effoht un kas fleplaws bijis. Pee sweschneeka atradda pulka naudas, un teefas deesgan nopuhlejahs, mirrona wahredu un dsihwes-weetu sinnaht dabbuht, bet par wolti. Tapat arri teefas deesgan nodarbojahs, fleplawu rohkā dabbuht, un fohlija tam, kas to blehdi nokers jeb peerahdihš, labbu malku, bet wifs bij par wolti. Warr buht wiinni abbi, tillab tas nokautais, ka arri wiinna fleplawa, bij sweschas semmes laudis, fo no tam warreja noprast, ka tam fleplawam bij tumseh gihmis un ka winsch sweschā wallođa isfauza: „Dijawolo maladetto.“ Tā nu atkal pagahja tshetri wai peezi gaddi, par fleplawibu it ne fo jaunu nedsrdeja un laudis arri pamasam nostahjahs, il wakkarus par to pahrrunnaht, wifswairaf tabeht, ka nu atkal zitta kahda jauna leeta gaddijahs, par fo bij jarunna. Schogadd us laukeem ne kas dauds usaudsis, un tapehz zehlahs dahrgi laiti. Marijai bij tee grubti laiki diwreis til smaggi jazeesch, jo ta feewina, pee ka Marija dsihwoja, bij gluschi nespehziga, ka ne fo newarreja nopelniht, un Marija patte gulleja flimma. Tatschu wiffa flim-miba beidsahs, un Marija warreja atkal strahdaht un til dauds nopelniht, ka truhkums nebij jazeesch. Bet re, nu nahza atkal jauna nelaimē.

Sahdschas eedsihwotaji bij fewim gruntes pirkuschi un sinnam tam grunts-kungam zil ne zil paradā palikkuschi. Schis grunts-kungs bij muisch-neeks, kas tahlu zittā muischā dsihwoja un to muischu lihds ar to fahdschu, fur Marija dsihwoja, isdewa us rentes. Lihds schim renteneeks bij gohdigs zilweks, kas labprahht gaidija. Bet nu tas labbais renteneeks nomirre un jauns nahze wiinna weeta, no ka jau runnaja, ka effoht rikles-rahweis. Teiza, ka tas jaunais renteneeks effoht pa mallu mallahm reisojis un mahloht brihnum breefmigi lahdeht un Deewu jaimoht. Bet ihpasehi zeetsirdigs un neschehligs winsch effoht, ka ohtra tahda wajagoht melleht! Par ahtru tas palikka par pateesibu, fo laudis daudsinaja. Jaw kahda zittā weeta eedstina rentes ar tahdu bahrsibu, ka bij jadreibb ween. Jaunais renteneeks ne fo dauds ne-istaijsja; winsch nehme, fur kas fo nemt bij un pahrdewa, lai sawu naudu warretu dabbuht! Tapehz Marijas nahburgi ar leelahm ruhpehm un bailehm tahs deenas gaidija, kad rentes-kungs arri pee winneem nahks, jo mas ween tahdu atraddahs, kas wiffu parradu us reises warreja aismakfahht, un starp scheem bij arri Marija. Ar leelahm mohlahm wiinna pussi tahs parradu-naudas sadabbuja, bet wairaf newarreja ne us kahdu wihsi eegahdaht. Bet Marija dohmaja, ka tas warrbuht ne-effoht teefa, fo laudis runnajoht, renteneeks neubshoht wis til zeetsirdigs, un wiinna apnehmahs til ilgi lubgt, kamehr tas bahrgais kungs apfohlahs, kahdu laifu gaidiht.

Us weenreis bij ta ilgi gaidita nelaimes-deena

*) Dijawolo, wels, Dijawolo maladetto, nolahdehtis wels.

Naht; bet kas renteneeku til usflattija ween, tam jau zerriba wehja, pee winna laut kahdu shehla-stibu atrast. Jan no winna usflattes warreja manniht, ka winsch irr pahrgalwigs un lohti zeefirdigs zilwels; bes tam wehl winnam bij gluschi masas un stibwas azzis, platta mitte un farkani matti, kas wiffi bij stabwu, ka farri. Te gan bij jadobma: Wai tu almeni luhds, wai winnu, tas weena alga! To arri tuhliit warreja redseht, jo tam breesmigajam bij diwi teefas fullaini libds, un nu pee pirmahs mahjas eefahka. Winsch pirms negahja prohjam, kamehr wiffu parradu, jeb parradu weeta kahdu lohpa-gabbalu, woi zittu kahdu leetu dabbuja. Tahda wihsé winsch gahja no mahjas us mahju, un apsmehja katru luhdseju! Seewas faskrehja kohpa un waimanaja, wihtreem palikka degguns no dufmahm brihscham bahls, brihscham farkans, ka tihteram; tikfai paklausiba prett liffumeem winnus sawaldija, zittad wihti renteneeku buhtu gabbalos fapleshuschi. Skadori warreja nomanniht, ka til ta pirma truhla, kas kildu eefahk, tad, sinnam, renteneekam waihdseja sawas ahdas fargahk.

Ta buhdina, kur Marija dshwoja, stahweja fahdschas widdi, un tas bij ap pufsdeneas laiku, tad renteneeks pee winnas eenahza. Winsch metta azzis wifsapfahrt, gribbedams redseht, woi te arri irr kas ko nemt. Nu tas sawu rohku issteepis gaidija, lai nandu dohd. Marija dewa, zil winnai bij un tuhlin fahka gauschi luhgtees, lai wehl puffes pagaidohk, jo nu effohk weffela un par kahdeem mehnefcheem warreschohk aismalfahk. Bet schis negehliis nemas us to neklauhsjabs, un kad Marija winnam pee kahjahm fritta, tad to winsch ar fahbala pappehdi atspehra noht, un dewa teefas-fullaini sibi-mi, lai nemm, ko til warr dabbuht. Wats pagreesahs us wezzo flinniezi un fazzija: „Malfajeet renti, wezza raggana, ja ne, tad to paschu guttu atnemfchu.“ Wehl winsch ko gribbeja fazzihk, bet us reis te kas notikka, kas iskihlaschenu pawiffam zittadi pahrwehrt.

Kamehr winsch ar wezzo seewinu runnaja, kamehr teefas-fullaini stakka durwes attaisija, dohmadami, laut kahdu leetu sché atrast. Bet tikko durrotinas bij walka, ta wezza kasa istaba eefschá un ar plattahm nahsim ohschmadama fahk renteneeku baddiht, kad wai gals. Marijai liffahs, it ka winna schah wihra neslaidru balfi laut kur buhtu dsirdejuse un atminnejahs ta flepkawa preefch peezeem gabdeem. Tikko renteneeks pirmo gruhdeenu dabbuja, tad arri us tahm pehdahm greesahs atpaffak, gribbedams sawu prettineeku pahrmahziht. Bet, a pasauliht, ko winsch eeradhsija! melni-pinkaino kasas galwa, kas ar raggeem gribbeja winnam azzis isdurt! „Dijawolo maladetto!“ ta winsch attal no besgalligahm isbailehm brehza. „Tas irr tas pats elles swehrs, ko fahkans man toreis us kalla rihdija!“ Nu winsch wairaf ruhdbams, ne ka runnadams melleja kasu no

fewis aisdshht un istabas durwis useet. Bet ne weens ne ohtrs winnam nelaimjahs, jo tiklibds Marija tohs wahrbus: „Dijawolo maladetto“ dsirdeja, tad arri tuhlin flaidri sinnaja, ka schis effohk tas flepkawa.

„Slepkaws, flepkaws!“ Marija flakfi usbrehza. „Wihri, kerreet rohká, kerreet winnu, tas irr tas pats, kas to wezzo wihru tur pee allas nositta. Es winnu flaidri pasihstu pee balsa, lai gan winnam toreis bij nosmehrehts gihmis, ko winsch irr nomasgajis. Kerreet winnu rohká!“

Renteneeks ka puss trafs, atgainijahs no kasas, pagruhda Mariju pee semmes, kas winnu gribbeja kert un ar abbahm kahjahm us reises pa lohgu lauká; winsch gan gribbeja us tahdu wihsé sawu dsihwibu izglahk. Bij par wolti! Gan tee teefas-fullaini warreja winnam palihgá eet, bet fabeedeti zaur Marijas breesmigu fleegschenu, stahweja, nesinnadami, ko eefahk. Turpretti us Marijas fleegschenu fanahza pulka wihru, un redseja, ka renteneeks behg. Wihri winnam paffak, gribbedami to nokert. Branga jakte! Bet renteneeks attal us platfcha tizzis, dabbuja drohschu prahku, iswilla pistoli un tureja prett saweem dsimejeem. Tai paschá azzumirkli, kur gribbeja schaut, renteneeks fritta gar semmi, jo weens dsinneis tam ar rungu par kahjahm sweeda. Kridnamam pistole gahja walka, un winsch wiffu schahweenu pats sawas krukhtis dabbuja. Kad tee wihri, kas winnam paffak dsinnahs, pee winna peenahza, tad winsch tikko wehl dwaschu willa. Winsch wehl warreja isteikt: „Subteet pehz mahzitaja, no Deewa puffes, subteet pehz mahzitaja, lai es sawos grehkos nenomirstu!“

Mahzitajs nahza un tam renteneeks isteiza, ka winsch effohk tas flepkawa, kas to wihru tur pee allas nokawis. Tikko to bij isteizis, tad arri nomirra. Nu bij wisseem attal ko runnakt par gudru kasu, ka winna to flepkawu attal pasinnuse, un par to, ka winsch ar teem wahrdeem: „Dijawolo maladetto“ sawaldsinajeas. Mariju wiffi, wiffi nu wehl wairaf zeenija un usflattija par Deewa eerohzi, zaur ko bshhdiba gaisma nahkuse. Winna arri dabbuja labbu teefu no tahs naudas, kas tam bij fohlita, kas flepkawu nofers. Bet winna tahs naudas nepaturreja pee fewis, bet isballija stary fahdschas eedshwotajeem, lai winnus dahrdshiba til geuhli nespeesch. Nu Marija netikka wairaf fahkta par Kasu-Mariju, bet wiffi fazzija: „Tu labfirdiga, tu mihtka“ Marija. S. Rosalt.

Kas ohtram bedri rohk, pats eefschá friht.

Preefch kahdeem jau wairaf ka 100 gabdeem (kad laudis wehl bija gauschi tumfchi un mahnutizigi), dsihwoja rihta-semme weens firsts, un tureja fewim wiffadus ammatneekus; stary schiem bija

arri weens buhwmeisters un weens mahlderis; bet schis mahlderis bija weens gauschi kauns un besdeewigs zilweks, kas arween til us to dohmaja, ka warretu sawu tuwaku laut ka nihdeht un winnam flahdi darricht, un ja buhtu eespehams, pawiffam nonahweht. Ta nu winsch jaw ilgu laiku nihdeja scho buhwmeisteri, bet ne ko ne-atradde, ar ko warretu winnam flahdeht. Na firsts bija mahnu-tizzigs un wiffadus neefus tizzeja, to mahlderis gluschi labbi sinnaja; tadeht winsch weenu deenu nahza pee firsta un atneffe weenu ar selta bohstabeem rakstistu grabmatu, un teiza: ta no firsta tehwa, dehlam stelleta. Schi grabmata bija rakstists, ka firsta tehws (kas jaw fenn bija mirris) stellejoht sawam mihtam dehlam dauds labbas deenas, un winnu turflaht luhdschoht, lai jel stelletu sawu buhwmeisteri pee winna debbesis, jo winsch wehlotees fewim buhweht jauku pilli, ka warretu arri tur wehl walddiht un glihti padfihwoht. Firsts schahdu grabmatu lasschoht, bija gauschi preezigs, jo tizzeja to wiffu pateesibu effam, tadeht pawehleja tuhlin buhwmeisteri few preefscha faukt. Bet kamehr wehl buhwmeisters nebija nahzis, winsch praffija mahlderis, ka gan warretu buhwmeisteri drihsak turp nosubticht? Mahlderis, kas jaw nu teescham dohmaja, ka buhwmeistera nahwe effocht winna rohkas, atteize firstam, ka wajagocht taifcht fahrtu, to apleet ar dabigu elji, buhwmeisteri list widdu fahrtu un tad aisdedsinacht, lai tee duhmi un labba smarscha (ohfscha) buhwmeisteri aisnestu us debbesim. Tillihds ka buhwmeisters atnahze, firsts rahdija tam to no tehwa dabbutu grabmatu un pawehleja fataisitees, ka warretu jo drihs eet turp. Buhwmeisters to dsirdejis, un redsedams, ka mahlderis arri bija pee firsta, jaw tuhlin nopratte, ka tas wifs bija no mahldera isdohmahs stikkis, un arri sinnaja, ka te prettirunnaschana ne ko nellidseja, tadeht isluhdse no sawa walbineeka, lai winnam dohtu 6 deenas fataisfchanas laiku, eefsch kurra warretu sawus darba-rihtus labbi fataisicht, ka pee firsta tehwa nogahjis, bes kahdas kaweschanas warretu sawu darbu eefahkt. Turflaht wehl luhdsja firstu, lai jel pawehletu winna (buhwmeistera) dahrsja taifcht to peeminnetu fahrtu, jo no turrenes effocht tuwaki lihds tehvam. Arri to firsts patahwe, un pawehleja fullainem fahrtu fraut.

Buhwmeisters mahja pahrnahjis, tuhlin farunnajahs ar sawu seemu, us kahdu wihs warretu te sawu dsihwibu glahbt, un atradda, ka wajagocht no istabas lihds fahrtam pa semmes appalschu rakt slepenu gangi. Sazzichts un darrichts. Kad nu ta nosazzita deena bij klacht, ka buhwmeisteram wajadseja eet pee wezza firsta, nahza arri pats walbineeks ar dauds zitteem us to meetu, tur fahrtis bija taifchts, buhwmeisteri atswaddiht pee sawa tehwa. Turp nonahfusch, eedewe buhwmeisteram grabmatu, ko lai nonefs tehvam, un liffe wehl dauds to fazzicht wahros. Arri mahlderis bij te un pree-

zajahs jaw sawa first, ka nu teescham winnam tas isdeweeks, ko bija gribbejis. Buhwmeisters, weena rohka firsta grabmatu un ohtra kulliti ar saweem darba-rihtem turredams, eefahpe fahrtu, un tillihds bij eefahpis, arri jaw no wiffam puffedim fahrtu aisdedsinaja. Ugguns-leefmas un duhmi tuhlin wiffu ta pahrnehme, ka neweens newarreja manicht, ka buhwmeisters zaur paslehtu gangi jaw bij pasuddis, un wiffi to tizzeja, ka effocht aisgahjis pee firsta tehwa debbesis; laut gan mahlderis ittin labbt sinnaja, ka zilweks ar meesu un affini newarr debbesis list, bet taf newarreja saprast, tur buhwmeisters bij palizzis. Buhwmeisters mahja nogahjis, no fewwas barrohts, dsihwoja labbu laiku paslehts. Pehz winsch few baltas drehbes apgehrees, nahza pee firsta un pahrneffe atkal ar selta bohstabeem rakstistu grabmatu un teize, ka effocht nu sawu darbu pabeidts, un firsta tehws effocht winnu stellejis ar to grabmatu. Firsts grabmatu fanehmis, gauschi preezajahs, no sawa tehwa atkal kahdu sinu dabuht; firsts grabmatu atwehris, lassija: „Mans wiffumihfakais dehs! Es tewim gauschi pateizu, ka tu mannu primo luhgschanu pallausijis, stelleji sawu buhwmeisteri, kas sawu darbu arri pilnigi padarrijis; tad nu wehl tewi luhdsu, stelle jel arri sawu mahlderis, ka tas wiffu, ko buhwmeisters taifcht, ittin jauki nomahletu, ka tilku drihs manna mahja gattawa.“ — Firsts grabmatu islasfijis, pawehleja sawam fullainim, mahlderis tuhlin faukt pee fewis. Kad nu schis bija atnahjis, tad firsts tuhlin teize, lai fataisfchs eet pee winna tehwa. Bet tad mahlderis eeradsfija buhwmeisteri baltas drehbes pee firsta stahwoht, tad plaschi azzis atplehte un dohmaja, ka nu gan teescham pascham arri nahwe buhs. Na zaur fahrtu warr debbesis tapt, to winsch jaw firstam pats bij par pateesibu apstiprinajis, un tadeht arri newarreja teift, ka melli irr, bet us kahdu wihs buhwmeisters bija dsihws palizzis, to winsch newarreja sawa prahta saprast, bet pehdigi few ameerinadamees dohmaja, ka warrbuht gan zilweks ar grehzigs warr aiseet debbesis un atkal pahrnacht.

Nu tilka arri preefsch winna fahrtis buhwehts, un grabmata no firsta lihds dohta; ta winsch tad pinseli rohka turredams, eefahpe fahrtu. Kad nu jaw fahrtis fahle degt, un ugguns winnu fahle swillinaht, tad gan wihs brehze wiffa bassi, bet ko tas palidseja? Winnam jaw wajadseja eet mahleht, ko buhwmeisters bij buhwejis. Bet no winna atpalknahfchanas wehl schodeen naw ne kas dsirdams, un jadohma, ka gan laifam ne kad wairs atpalkat nenahfs.

Kedst, mihtais lassitajs, ta tas arween irr, „kas ohtram bedri rohkt, gau drihs pats eefsch kriht!“ Deewamschehl! Arri muhsu laiks wehl irr dauds, kas sawa labbuma pehz, kaunumu us zitteem first nefs, bet pehz arween kauna: un behdu-behre pascht kriht, jo tahda leeta irr grehts un prett Deema bau-steem. Deewa wahros jaw flaidri fallta: „Tew-

bubs tawu tuwafu mibleht kà feni paschu." Kas faru tuwafu nihd, kas nihd paschu Deewu un neewa winna wahrdus un mahzibu.

J. S.

Tas ehdejs.

Par „ehdeju“ weenu zilweku fauja, kas leelä pilssehtä dsihwodams, naudu aisdewa tahdeem, kurreem wilsleelafa naudas wajadsiha bija. No scheem winsch plehsa augtus, prozentus, zil til ween warredams. Ko farwös naggös dabbuja, tohs schis wihs ehda un mitsoja neschehligi.

Pee scha wihsra atnahze weens wirsneeks, kam tablä gubernä bij jareiso un kam tadeht nauda gau-schi bij wajadsiha.

„Wai mannim warrat aisdoh 500 rubtus?“

„Wirsneeka funks, mannim til dauds naudas gan nar, bet es warrbuht kahdu wihsra fakerschu, kas Sums tohs aisdohs. Prohti winsch Sums dohs 200 rubtus flaidrä nauda. Suhs winnam dohseet weenu parradu-sihmitt, ka 500 rubtus effat fareh-muschi. Un no teem 200 rubteem, ko dabbuseet, es paturreschu 30 rubtus. So mannim par to gah-daschanu sinams ar pilnu tatsnibu fawa teefa nah-kahs. Nauda muhsu laifös gruhti dabbujama.“

„Kä? Suhs nekannatees, til beskaunigus anglus panemt? Suhs praffat 330 rubtus par 170 rubteem? Ta jau ir tihra blehdiba! Tahdu blehschu wajadsetu palahet pee karratawahn!“

„Ne-apfkaitatees par walti, wirsneeka funks! Par ko ihsti schelozatees? Wai Sums usspeeschu tohs 170 rubtus? Suhs pehz fawas patifschanas tohs warrat jeb nemt, jeb nenemt.“

Wirsneeks tam ne ko newarreja pretti runnah un aigahja. Bet apdohmajis, ka nohtigi ja-aisreiso-joh, ka gaidifschanas laika wais ne-atleefoh un ka bes naudas ne us kahdu wihs newarroht peekt, — wissu to apdohmajis, wirsneeks ohträ deenä, kas bija swehtku deena, atkal gahja pee ehdeja.

Schis gohda-wihs wirsneekam pretti nahze pee durwim, ar swehtku drehbehm apgehrbts.

„Es atkal pee Sums nahku,“ tä wirsneeks fazzija, „es buhschu meerä ar teem 170 rubteem. Mannim tahda leela wajadsiha, ka ne us kahdu wihs bes tahs naudas newarru istikt.“

„Es eemu basnizä“ tä ehdejs atbildeja, „kad buhschu no basnizas atpalkat, tad Sums to naudu ismaksaschu.“

„Es Suhs luhdsu“ tä wirsneeks teiza, „eesim tuhliit juhsu istabä. Tas jau par weenu brihdi buhs isdarrihts. Effat til labbi, nekawejat manni! Mannim tuhliit ja-aisreiso. Sirgi jau aisuht.“

„Lo es newarru,“ tä ehdejs atteiza, „tas mannim eeraddums, swehtku deenäs un swehtdeenäs itreis basnizä eet, pirms pinnohs ar naudas darrifschanam. Tas mannim weens swehts likkums, lo wissu faru

muhschu swehtu esmu turrejis un ko juhsu deht nepahrkapschu.“

Lai nu gan wirsneekam teescham nemaj wakkas nebij, tad tomehr swehta ehdeja gribbeschanai bij japadshahs. Wirsneeks nu arri dewahs basnizä, lai ehdejs un winna rubki tam nesustu. Winsch klauhsja Deewa wahrdus lihds ar ehdeju. Kad mahzitajs kahpa no kanzeles, tad wirsneeks ehdeju luhdsä, lai nu nahloht. Bet ehdejs wirsneekam aufis tshufsteja, ka wehl ohtrs jo flawens mahzitajs schodeen spreddiki fazzifchoht un ka tadeht wehl newarroht aiseet.

Ko nu darriht? Wirsneekam wehl ilgal bij jagaid.

Minnehts mahzitajs kahpa us kanzeli un teescham swarrigu spreddiki fazzija un prohti ihpaschi par to grehtu, kad zilwekam tahds plehtigs prahts, ka beskaunigus anglus panemm no ta, kam naudu aisdohd.

Wirsneeks preezajahs un dohmaja pats pee sewim: „Kas sinn, wai schee spehzigee wahrbi ehdeju nefatreeks! Kad mannim til ween 300 rubtus dohtu, tad jau es buhtu pilnä meerä.“

Kad spreddikis bij beigts, tad abbt, ehdejs un wirsneeks, aigahja.

Wirsneeks praffija ehdejam, ka spreddikis tam patizis, un wai arri nedohmajoh, ka schis mahzitajs ar leelu spehku Deewa wahrdus tulkojoh?

Ehdejs atbildeja, ka arri winnam tas spreddikis gau-schi pee strds gahjis. „Schis mahzitajs faru ammatu labbi mah, eesim nu arri mehs pee fawa ammata.“

Kurram gan te prahtä neschaujahs Pestitaja wahrdus par to sehllu un par to daschadu semmi? —

Is Frantschu gramatas: le diable boiteux.

Smeeklu stahstinsch.

Nanma-puifis winneja us lotterijas pulla naudas un gribbeja labpraht augstmannu beedribä dohtees. Tapelz praffija farwam bahrsdas-dsinnejam padohmä, ka winnam wajagoh pee augsteem kaudim isturretees. Bahrsdas-dsinnejs sohbgals buhdams, fazzija: Apwelz smalku wadmallas apgehrbu un turri mutti.

Isfluddinaschanas.

Schihds Schazis, bujahn eelä Nr. 68, peebahwa par seh-tahn prozentehm flaidru naudu. Kas 40 rubtus nemm, tam til wajag parradu-grahmatu iskrastikt, ka 60 rubtus nehmis un katträ mehnes 8 rubtus no ta parrada atmakfah.

Gorgis Silberchein farwai aisklibuschai bruhetei Anna Gufin, sinnamu darra, ka winsch patlabban effoh atkal atminnejes, ka apsohljis to prezeh. Negribdoh tad arri wais laweh, faru wahrdu peepiloh. Neeminneja bruhete tabehl lai stehshahs ar wissu faru pu hru un ar teem 69 rubteem, kas tai pee schwahgera glabbaschanä, pee winna abrauft, ka Belnu deenä warretu kahlas noturreht.

Atbildedams redaktehrs A. Leitau.

No zensures atwehlehts.

Rihgä, 4. Januar 1868.